

Internet, 21.04.2020r.

Łukasz Śleboda 300519

Maciej Krysiak 300574

Prowadzący: **Dr. Inż Marcin Kowalczyk**

WSTĘP DO BAZ DANYCH OPERATOR TELEKOMUNIKACYJNY

Spis treści

1. Zakres i cel projektu (opis założeń funkcjonalnych projektowanej bazy danych)
2. Definicja systemu
 - 2.1 Perspektywy użytkowników
3. Model konceptualny
 - 3.1 Definicja zbiorów encji określonych w projekcie (decyzje projektowe)
 - 3.2 Ustalenie związków między encjami i ich typów
 - 3.3 Określenie atrybutów i ich dziedzin
 - 3.4 Dodatkowe reguły integralnościowe (reguły biznesowe)
 - 3.5 Klucze kandydujące i główne (decyzje projektowe)
 - 3.6 Schemat ER na poziomie konceptualnym
 - 3.7 Problem pułapek szczelinowych i wachlarzowych – analiza i przykłady
4. Model logiczny
 - 4.1 Charakterystyka modelu relacyjnego
 - 4.2 Usunięcie właściwości niekompatybilnych z modelem relacyjnym - przykłady
 - 4.3 Proces normalizacji – analiza i przykłady
 - 4.4 Schemat ER na poziomie modelu logicznego
 - 4.5 Więzy integralności
 - 4.6 Proces denormalizacji – analiza i przykłady
5. Faza fizyczna
 - 5.1 Projekt transakcji i weryfikacja ich wykonalności
 - 5.2 Strojanie bazy danych – dobór indeksów
 - 5.3 Skrypt SQL zakładający bazę danych
 - 5.4 Przykłady zapytań i poleceń SQL odnoszących się do bazy danych
 - 5.5 Bibliografia

I. Zakres i cel projektu

Celem projektu było zaprojektowanie relacyjnej bazy danych na dwóch poziomach: koncepcyjnym, logicznym oraz jej implementacja sprzętowa. Nasza baza danych obsługuje operatora telekomunikacyjnego i jest oparta na rozwiązaniach firmy Oracle, a wykorzystywanym językiem jest język SQL. Przy realizacji projektu wykorzystywaliśmy następujące oprogramowanie:

- TOAD Data Modeler 7.1
- SQL Developer
- Oracle 11g znajduącego się na serwerze uczelni

Realizowany przez nas projekt dotyczy Operatora telekomunikacyjnego posiadającego biura jak i sieć punktów sprzedaży rozmieszczone po całej Polsce. Oferuje on następujące usługi:

- abonament komórkowy
- Internet mobilny
- Internet stacjonarny
- abonament telewizyjny
- sprzedaż urządzeń telefonicznych

Usługi abonamentu telewizyjnego może mieć różną liczbę kanałów telewizyjnych, multiroom i usługi dodatkowe takie jak Netflix, Internet może mieć w zależności od typu, różną przepływność łącza, różną technologię przesyłową bądź wielkość miesięcznej paczki danych, a w usłudze telefonii komórkowej może być różna liczba darmowych minut i rozmiar paczki danych. Usługa abonamentu na urządzenie telefoniczne ma katalog wszystkich urządzeń oferowanych przez operatora.

Biura jak i punkty sprzedaży mogą zatrudniać pracowników. Baza danych zawiera historię wynagrodzeń im przyznanych. Operator posiada klientów którzy korzystają bądź korzystali z jego usług. Do biura przypisane są pojazdy, przy czym wyróżniamy dwa ich typy: pojazdy osobowe którymi poruszają się najwyżej postawieni pracownicy, oraz pojazdy techniczne wykorzystywane przez monterów.

2. Definicja systemu

Funkcjonalność systemu zakłada:

1. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych biura
2. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych punktu sprzedaży
3. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych Pojazdu
4. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych klienta
5. Dodawanie danych klienta
6. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych pracownika biura
7. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych pracownika punktu
8. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych usług
9. Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych wynagrodzenia
10. Podgląd danych biura
11. Podgląd danych punktu sprzedaży
12. Podgląd danych pojazdu
13. Podgląd danych pracownika biura
14. Podgląd danych pracownika punktu sprzedaży
15. Podgląd wynagrodzenia
16. Podgląd danych klienta
17. Podgląd danych usługi
- 17a. Podgląd danych abonamentu komórkowego
- 17b. Podgląd danych abonamentu telewizyjnego
- 17c. Podgląd danych Internetu stacjonarnego
- 17d. Podgląd danych Internetu mobilnego
- 17e. Podgląd danych telefonu
18. Dodawanie transakcji zakupu

Uprawnienie:	Administrator	Prezes	Dyrektor biura	Kierownik punktu	Specjalista	sprzedawca	Księgowy	Klient
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych biura	x	x						
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych punktu sprzedaży	x	x						
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych Pojazdu	x	x	x					
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych klienta	x	x	x					
Dodawanie danych klienta		x	x	x	x			
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych pracownika biura	x	x	x					
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych pracownika punktu	x	x		x				
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych usług	x	x	x		x			
Dodawanie/modyfikacja/usuwanie danych wynagrodzenia	x	x					x	
Podgląd danych biura	x	x	x					
Podgląd danych punktu sprzedaży	x	x		x		x		x
Podgląd danych pojazdu	x	x	x			x		
Podgląd danych pracownika biura	x	x	x				x	
Podgląd danych pracownika punktu sprzedaży		x		x			x	
Podgląd wynagrodzenia	x	x	x	x			x	
Podgląd danych klienta	x	x	x	x	x			
Podgląd danych usługi	x	x	x	x	x	x		x
Dodawanie transakcji zakupu	x	x		x		x		

2.1. Perspektywy użytkowników

Administrator

Posiada dostęp do wszystkich funkcjonalności systemu i modyfikacji bazy danych. Ma uprawnienia administratora bazy danych Oracle.

Dyrektor biura

Dostęp do wszystkich danych związanych z biurem, pracownikami biura i usługami.

Kierownik punktu sprzedaży

Dostęp do wszystkich danych związanych z punktem sprzedaży, pracownikami punktu sprzedaży, ma możliwość przeglądania usług, wprowadzania nowych transakcji, dodawania nowych klientów, jednak nie ma możliwości modyfikacji oraz wprowadzania nowych pakietów na rynek.

Księgowy

Posiada możliwość przeglądania jak i modyfikacji wynagrodzeń pracowników. Ma też dostęp do danych personalnych pracowników.

Klient

Klient może podejrzeć dostępne usługi oraz dane o punktach sprzedaży, żeby mógł łatwo trafić do najbliższego punktu

3. Model konceptualny

3.1 Definicja zbiorów encji określonych w projekcie

Operator - istnieje tylko jedna encja operatora, poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Biuro - istnieje wiele obiektów tej encji. Poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Punkt Sprzedaży - istnieje wiele obiektów tej encji. Poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Pracownik - istnieje wiele obiektów tej encji. Poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Wynagrodzenie - istnieje wiele obiektów tej encji. Poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Klienci - istnieje wiele obiektów tej encji. Poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Usługi - atrybuty w tabelce określają usługi oferowane przez operatora.

Abonament Komórkowy - parametry w tabeli określają parametry abonamentu komórkowego oferowanego przez operatora.

Telefon - parametry w tabeli określają parametry telefonów oferowanych przez operatora.

Telewizja - parametry w tabeli określają parametry telewizji oferowanej przez operatora.

Internet mobilny - parametry w tabeli określają parametry Internetu oferowanego przez operatora

Internet stacjonarny - parametry w tabeli określają parametry Internetu oferowanego przez operatora.

Pojazd osobisty parametry w tabeli określają parametry pojazdu osobistego posiadanego przez biuro

Pojazd - istnieje wiele obiektów tej encji. Poniżej przedstawiono pełen opis encji.

Pojazd techniczny - parametry w tabeli określają parametry pojazdu technicznego posiadanego przez biuro.

3.2 Ustalenie związków między encjami i ich typów

Operator - Klient:

Operator zakłada posiadanie wielu klientów, jednak nie musi posiadać żadnego.

Operator - Biuro

Operator posiada wiele biur. Dopuszczamy sytuację iż operator zaraz po otwarciu może nie posiadać biur.

Operator - Punkt Sprzedaży

Operator posiada wiele punktów sprzedaży. Dopuszczamy sytuację iż operator zaraz po otwarciu może nie posiadać punktu sprzedaży.

Punkt sprzedaży - Pracownik

Punkt sprzedaży może posiadać wielu pracowników. Dopuszczamy sytuację iż na początku po otwarciu salonu nie musi on posiadać pracowników.

Operator - Usługi

Operator może oferować kilka usług, jednak dopuszczamy sytuację iż operator nie oferuje żadnej usługi.

Biuro - Pracownik

Biuro może posiadać wielu pracowników. Dopuszczamy sytuację iż na początku po otwarciu biura nie musi ono posiadać żadnego pracownika.

Biuro - Pojazd

Biuro może posiadać kilka pojazdów lecz nie jest wymagane aby istniały jakiegokolwiek pojazdy w biurze.

Klient - Usługi

Klient może korzystać z wielu usług, natomiast usługa może być przypisana do kilku klientów.

Pracownik - Wynagrodzenie

Każdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie

RELACJA		TYP ZWIĄZKU	TYP UCZESTNICTWA		STOPIEŃ
OPERATOR	KLIENT	1:n	obowiązkowy	opcjonalny	binarny
OPERATOR	BIURO	1:n	obowiązkowy	opcjonalny	binarny
OPERATOR	PUNKT_SPRZEDAŻY	1:n	obowiązkowy	opcjonalny	binarny
OPERATOR	USŁUGI	1:n	obowiązkowy	opcjonalny	binarny
PUNKT_SPRZEDAŻY	PRACOWNIK	1:n	opcjonalny	opcjonalny	binarny
BIURO	PRACOWNIK	1:n	opcjonalny	opcjonalny	binarny
BIURO	POJAZD	1:n	obowiązkowy	opcjonalny	binarny
KLIENT	USŁUGI	n:m	opcjonalny	opcjonalny	binarny
PRACOWNIK	WYNAGRODZENIE	1:n	obowiązkowy	opcjonalny	binarny

3.3 Określenie atrybutów i ich dziedzin

Operator

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_operatora	Integer	TAK	id operatora
nazwa	VarChar(40)	TAK	Nazwa operatora
adres	VarChar(300)	TAK	adres operatora (siedziby głównej), pole segmentowe
data_zalozenia	Date	TAK	Data założenia operatora

Biuro

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_biura	Integer	TAK	Id biura
adres	VarChar(300)	TAK	Adres biura
nazwa biura	VarChar(50)	TAK	Nazwa biura
nr_telefonu	VarChar(15)	TAK	Numer telefonu do biura
email	VarChar(50)	TAK	Adres email do biura
specjalizacja	specjalizacja_biura	TAK	Typ biura

Punkt sprzedaży

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_punktu_sprzedazy	Integer	TAK	Id punktu sprzedaży
adres	VarChar(300)	TAK	Adres punktu sprzedaży
nazwa punktu	VarChar(50)	TAK	Nazwa punktu sprzedaży
nr_telefonu	VarChar(15)	TAK	do punktu sprzedaży
email	VarChar(50)	TAK	do punktu sprzedaży
godziny_otwarcia	VarChar(11)	NIE	punktu sprzedaży

Pracownik

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_pracownika	Integer	TAK	Id pracownika
imie	VarChar(20)	TAK	Imię pracownika
nazwisko	VarChar(40)	TAK	Nazwisko pracownika
adres	VarChar(300)	TAK	Adres zamieszkania pracownika
data_zatrudnienia	Date	TAK	Data zatrudnienia pracownika
PESEL	Character(11)	NIE	PESEL pracownika
data_urodzenia	Date	TAK	Data urodzenia pracownika
plec	plec	TAK	Płeć pracownika
nr_konta_bankowego	VarChar(26)	TAK	Numer konta bankowego pracowników do przelewów wynagrodzenia
nr_telefonu	VarChar(16)	TAK	Numer telefonu pracownika
email	VarChar(50)	TAK	Email pracownika

Wynagrodzenie

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_wynagrodzenia	Integer	TAK	Id wynagrodzenia
data_wypłaty	Date	TAK	Data wypłacenia wynagrodzenia
placa_brutto	Money	TAK	Wynagrodzenie miesięczne brutto
placa_netto	Money	TAK	Wynagrodzenie miesięczne netto
premia	Money	NIE	Premia

Klient

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_klienta	Integer	TAK	Id klienta
imie	VarChar(20)	TAK	Imie klienta
nazwisko	VarChar(50)	TAK	Nazwisko klienta
adres	VarChar(300)	TAK	Adres zamieszkania klienta
PESEL	Character(11)	NIE	PESEL klienta
data_urodzenia	Date	TAK	Data urodzenia klienta
plec	plec	TAK	Plec klienta
data_dolaczenia	Date	TAK	Data dolaczenia klienta do sieci
nr_telefonu	VarChar(16)	TAK	Numer telefonu klienta
email	VarChar(26)	TAK	Email klienta

Usługa

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_uslugi	Integer	TAK	Id usługi
rodzaj_uslugi	VarChar(40)	TAK	Rodzaj usługi

Abonament Komórkowy

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_abonamentu	Integer	TAK	Id abonamentu komórkowego
nazwa_uslugi	VarChar(50)	TAK	Nazwa planu komórkowego
okres_zobowiazania	Character(2)	TAK	Czas trwania abonamentu komórkowego w miesiącach
Cena	Money	TAK	Cena miesięczna abonamentu komórkowego
liczba_minut	Minutes	TAK	Liczba minut w abonamencie komórkowym
liczba_gb_internetu	Gigabs	TAK	Liczba gigabajtów internetu w abonamencie komórkowym
spotify	Boolean	TAK	Czy w cenie abonamentu komórkowego dostępne jest spotify premium

Telefon

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_telefonu	Integer	TAK	Id telefonu
marka	VarChar(50)	TAK	Marka telefonu
model	VarChar(50)	TAK	Model telefonu
liczba_rat	Character(2)	TAK	Liczba rat
cena_miesieczna	Money	TAK	Rata miesięczna za telefon
cena_na_start	Money	TAK	Cena początkowa za telefon
rozmiar_ekranu	VarChar(4)	TAK	Rozmiar ekranu w calach
aparat	VarChar(4)	TAK	Liczba megapikseli w aparacie
ladowanie_indukcyjne	Boolean	TAK	Czy telefon obsługuje ładowanie indukcyjne
typ_portu	Wejscie	TAK	Typ portu w urządzeniu
jack	Boolean	TAK	Czy telefon wejście Jack

Telewizja

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_telewizji	Integer	TAK	Id abonamentu na telewizję
nazwa_atrybutu	VarChar(50)	TAK	Nazwa pakietu telewizyjnego
okres_zobowiazania	Character(2)	TAK	Czas trwania pakietu telewizyjnego w miesiącach
cena	Money	TAK	Cena miesięczna za pakiet telewizyjny
liczba_kanalow	Integer	TAK	liczba kanałów
netflix	Boolean	TAK	Czy w ofercie jest zawarty Netflix
hbo_go	Boolean	TAK	Czy w ofercie zawarte jest hbo go
nagrywarka	Boolean	TAK	Czy w abonamencie jest możliwość nagrywania na dekodery
multiroom	Boolean	TAK	Czy w abonamencie wliczony jest multiroom

Internet mobilny

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_internetu_mobilnego	Integer	TAK	Id abonamentu na internet mobilny
nazwa_uslugi	VarChar(50)	TAK	Nazwa usługi internetu mobilnego
okres_zobowiazania	Character(2)	TAK	Czas trwania usługi w miesiącach
cena	Money	TAK	Cena miesięczna abonamentu internetu mobilnego
pakiet	Pakiet	TAK	Liczba gigabajtów internetu mobilnego, rozmiar pakietu
happy_hours	Boolean	TAK	Czy w nocy pomiędzy północą a 5 rano jest internet nielimitowany

Internet stacjonarny

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_internetu_stacjonarnego	Integer	TAK	Id abonamentu na internet mobilny
nazwa_uslugi	VarChar(50)	TAK	Nazwa usługi internetu stacjonarnego
okres_zobowiazania	Character(2)	TAK	Czas trwania abonamentu internetu stacjonarnego
cena	Money	TAK	Cena miesięczna abonamentu internetu stacjonarnego
predkosc	Predkosc	TAK	Predkosc internetu
rodzaj_kabla	Kabel	TAK	Rodzaj kabla przesyłowego

Pojazd

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
id_pojazdu	Integer	TAK	Id pojazdu
marka	VarChar(20)	TAK	Marka pojazdu
model	VarChar(30)	TAK	Model pojazdu
nr_rejestracyjny	VarChar(8)	TAK	Numer rejestracyjny pojazdu
VIN	VarChar(17)	TAK	Numer VIN nadwozia
liczba_drzwi	Character(1)	TAK	Liczba drzwi pojazdu
pojemnosc_silnika	VarChar(4)	NIE	Pojemnosc silnika
rok_produkcji	VarChar(4)	TAK	Rok produkcji pojazdu
rodzaj_paliwa	Paliwo	TAK	Rodzaj paliwa
naped_4x4	Boolean	TAK	Czy pojazd ma napęd na 4 koła
kolor	VarChar(30)	NIE	Kolor pojazdu
liczba_miejsc	VarChar(2)	TAK	Liczba miejsc siedzących w pojeździe

Pojazd osobisty

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
tempomat	Boolean	TAK	Czy pojazd posiada tempomat
przyciemniane_szyby	Boolean	TAK	Czy pojazdy ma przyciemniane szyby

Pojazd techniczny

Nazwa atrybutu	typ	czy obowiązkowy	opis
narzędzia	Boolean	TAK	Czy jest w pojeździe skrzynka z narzędziami
drabiny	Boolean	TAK	Czy w pojeździe technicznym jest drabina

3.4 Dodatkowe reguły integralnościowe (reguły biznesowe)

Reguła 1.

Oferujemy usługi jedynie dla osób pełnoletnich. Osoba niepełnoletnia może posiadać konto założone na rodzica.

Reguła 2.

Wypłata wynagrodzenia pracownikowi odbywa się wyłącznie przy użyciu jego rachunku bankowego.

Reguła 3.

Pojazdem może kierować wyłącznie osoba której został on w danej chwili użyczony. Pojazd nie jest przypisany na stałe do żadnego pracownika.

Reguła 4.

Klient może nabyć usługi w punkcie sprzedaży bądź też za pośrednictwem aplikacji mobilnej czy też poprzez stronę internetową. Jeśli skorzysta z internetowego sposobu zakupu usługi przy jej realizacji nie uczestniczy żaden pracownik.

Reguła 5.

Specjalista to pracownik biura odpowiedzialny za obsługę i wdrażanie nowych usług, zarządzaniem aplikacją, stronami internetowymi oraz funkcjonalnością intranetu. Są to też osoby zajmujące się detekcją problemów występujących w sieci i zlecaniem technikom ich wyeliminowania.

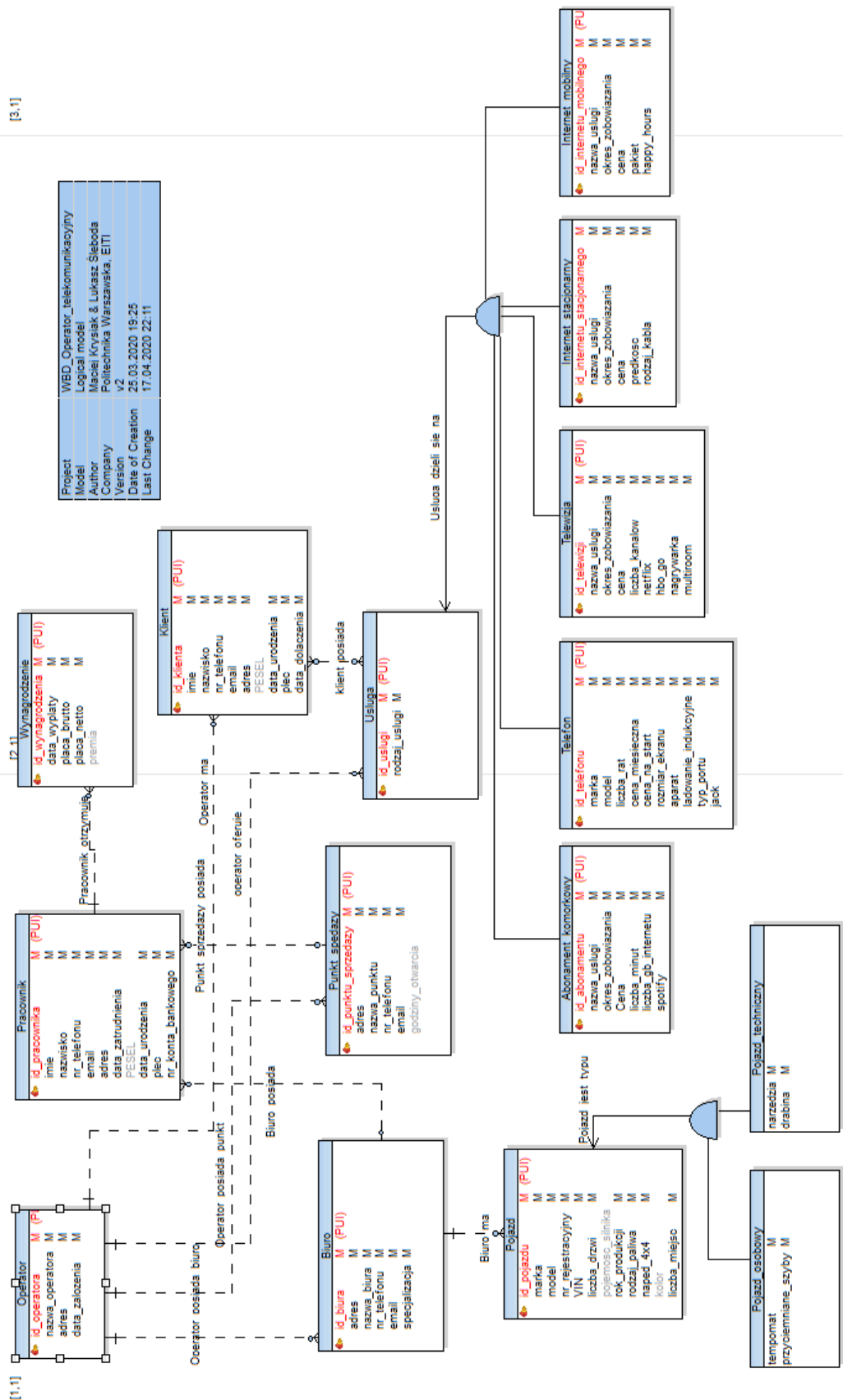
Reguła 6.

Pojazd jeśli istnieje jest nierozłączną częścią biura. Oznacza to iż nie jest on własnością operatora, gdyż każde biuro jest autonomiczne w tym zakresie. Z tego wynika iż jeśli chce usunąć biuro musimy najpierw sprzedać pojazdy lub przenieść ich własność na inne biuro.

3.5 Klucze kandydujące i główne (decyzje projektowe)

NAZWA ENCJI	KLUCZ GŁÓWNY	KLUCZ KANDYDUJĄCY
OPERATOR	id_operatora	nazwa
BIURO	id_biura	nazwa,adres
PUNKT_SPRZEDAZY	id_punktu_sprzedazy	nazwa,adres
PRACOWNIK	id_pracownika	email/nr_telefonu
KLIENT	id_klienta	email/nr_telefonu
WYNAGRODZENIE	id_wynagrodzenia	---
USLUGA	id_uslugi	---
POJAZD	id_pojazdu	VIN/nr_rejestracyjny
ABONAMENT_KOMORKOWY	id_abonamentu	---
TELEFON	id_telefonu	---
TELEWIZJA	id_telewizji	---
INTERNET_STACJONARNY	id_intenretu_stacjonarnego	---
INTETNET_MOBILNY	id_intenretu_mobilnego	---

3.6 Schemat ER na poziomie konceptualnym

3.7 Problem pułapek szczelinowych i wachlarzowych – analiza i przykłady

a) Pułapki szczelinowe

Możemy zauważyć wystąpienie pułapki szczelinowej, ponieważ operator posiada zarówno biura jak i punkty sprzedaży. Każdy z powyżej wymienionych posiada pracowników. Przypuśćmy sytuację w której dokonywali byśmy konsolidacji biur. Oznaczałoby to możliwość zajścia zdarzenia w które usunęli byśmy biura przed przeniesieniem pracowników do nowej lokalizacji. W tym momencie informacje o pracownikach będą ztracane.

b) Pułapki wachlarzowe

W naszym projekcie bazy danych nie posiadamy niejednoznacznych powiązań między encjami, a więc nie występują pułapki wachlarzowe.

4. MODEL LOGICZNY

4.1 Charakterystyka modelu relacyjnego

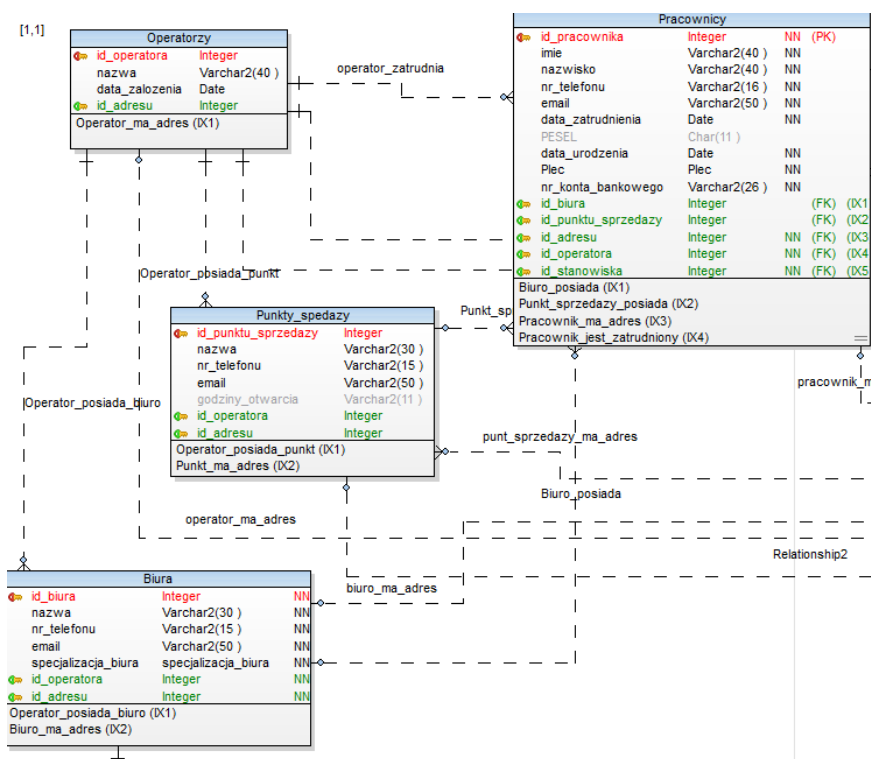
Aby otrzymać model logiczny usunęliśmy następujące występujące niekompatybilności z modelem relacyjnym:

- Zmodyfikowaliśmy nazwy encji z liczby pojedynczej na liczbę mnogą.
- Usunęliśmy związki wiele do wielu dodając tablice brydżujące.
- Zmodyfikowaliśmy nazwy niektórych atrybutów oraz dodaliśmy nowe encje (było to wymagane po zmianie pól segmentowych na atomowe)

4.2 Usunięcie właściwości niekompatybilnych z modelem relacyjnym - przykłady

a) Pułapki szczelinowe

Teraz nadszedł czas na rozwiązanie problemu pułapki szczelinowej z modelu koncepcyjnego. Wprowadziliśmy nowe powiązanie pracownika z operatorem w relacji jeden do wielu z obowiązkiem przypisania pracownika do operatora. W momencie usunięcia biura pracownicy wciąż będą pracować dla operatora co za tym idzie nie utracimy informacji o ich danych personalnych.

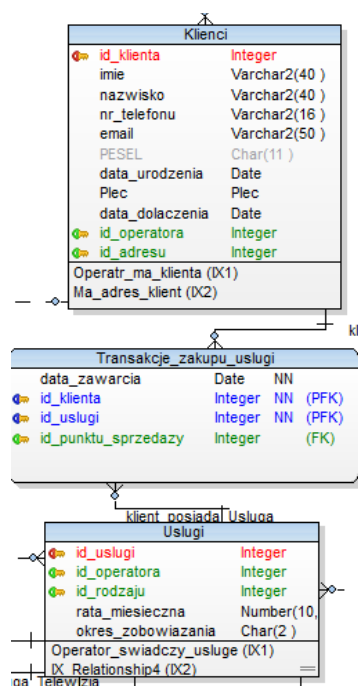

b) Związki wiele do wielu

Jeden klient może posiadać wiele usług, ta sama usługa może być wykupywana przez wielu klientów.

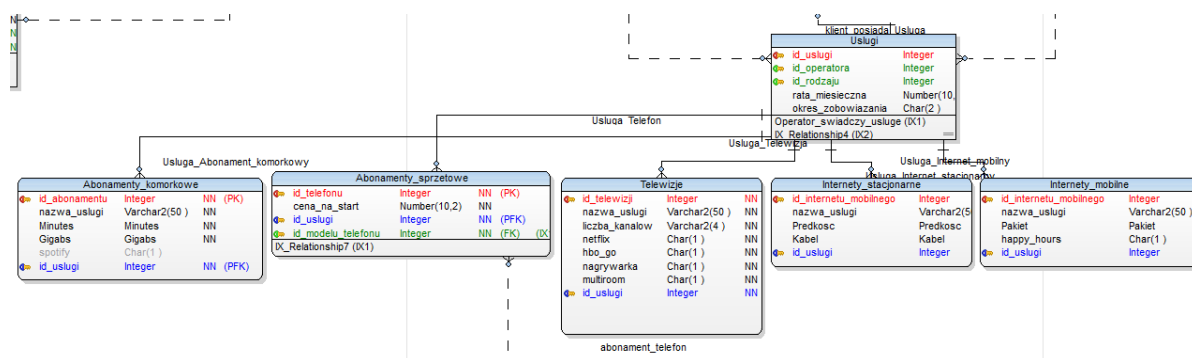
Wprowadzamy tablicę brydzącą pomiędzy klientami a usługami w relacji jeden do wielu, która będzie przechowywała informacje o transakcjach zakupu usług wykonanych u naszego operatora. Pozwoli to wielu klientom zakupywać tę samą usługę z katalogu, jak i na posiadanie przez klienta wielu usług.

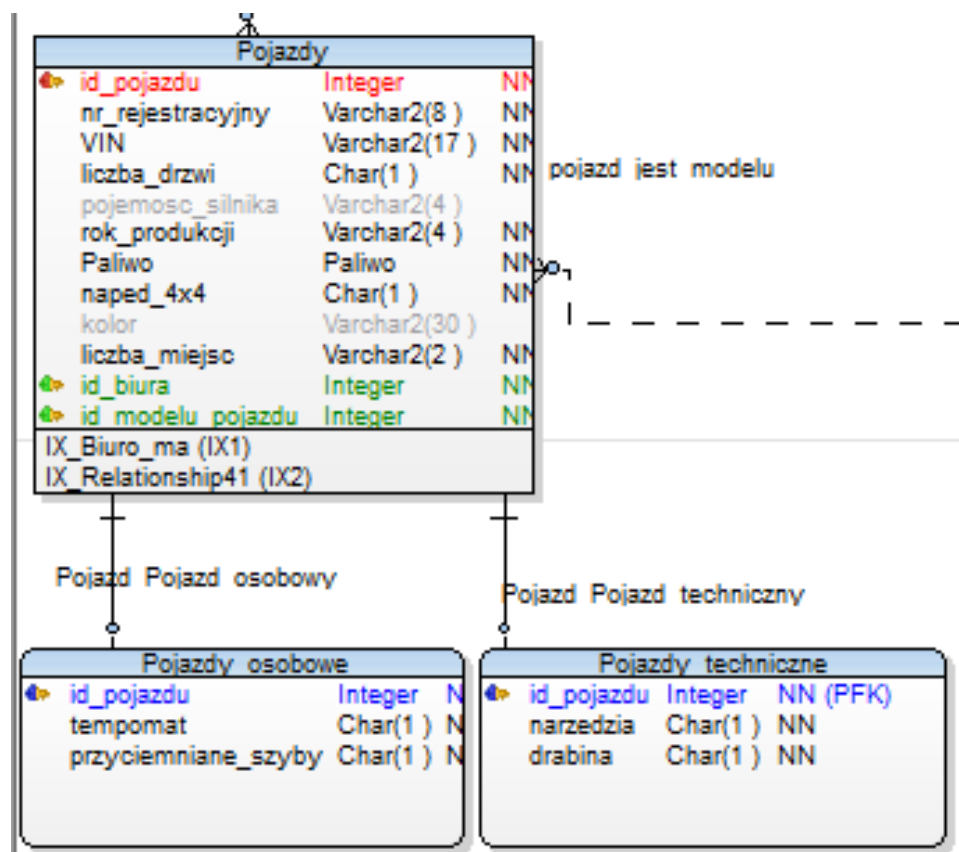
Nasza nowa tablica brydząca przechowuje informacje jaka i przez kogo usługa została zakupiona oraz w jakim dniu miało to miejsce i informacje czy transakcja została zawarta w punkcie sprzedaży czy też online (puste pole punktu sprzedaży oznacza iż transakcja została zawarta online).

c) Specjalizacje

Usunięte zostały specjalizacje usług oraz pojazdów i zastąpione relacjami znajdującymi się poniżej.

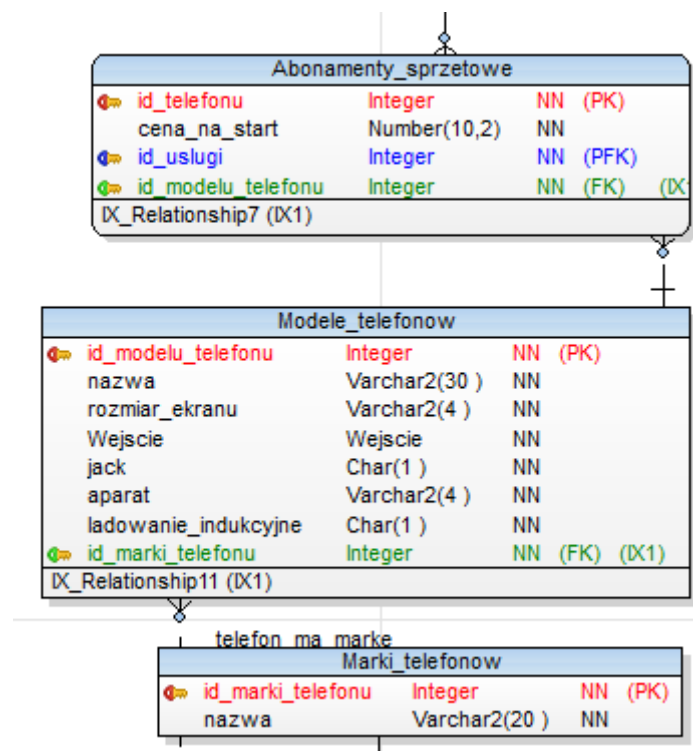
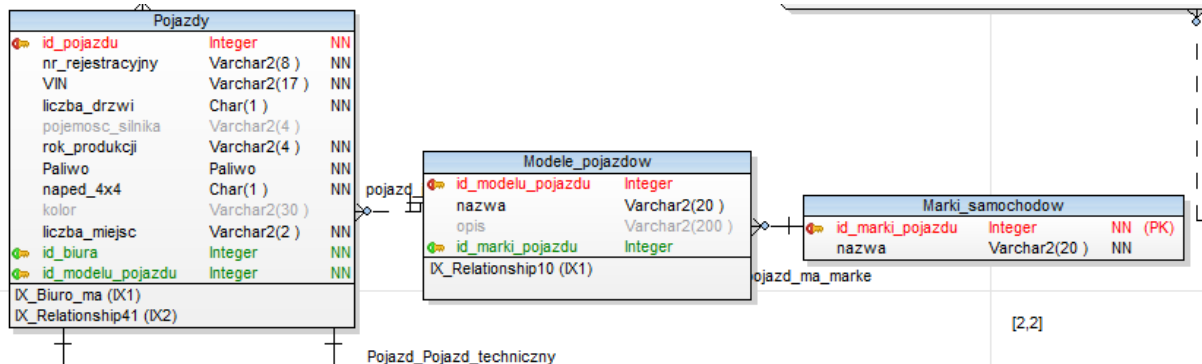

4.3 Proces normalizacji – analiza i przykłady

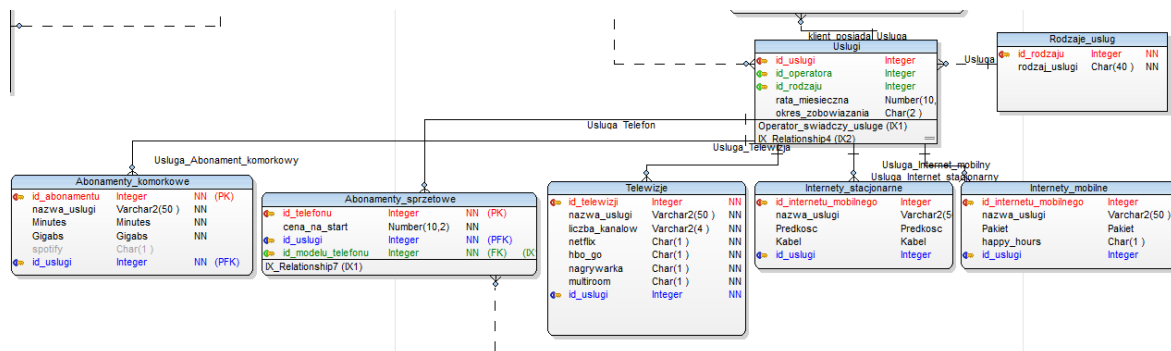
Pierwszą wprowadzoną przez nas zmianą w drodze do dokonania procesu normalizacji naszej bazy danych było wprowadzenie tabeli adresy. Informacje o adresach przechowywaliśmy w wielu tabelach (pracownicy, klienci, punkty sprzedaży i biura). Wprowadzenie adresów jako oddzielną tabelę pozwoliło nam na wprowadzenie pól atomowych ponieważ wcześniej pole adres było polem segmentowym.

Adresy		
id_adresu	Integer	NN (PK)
miasto	Varchar2(20)	NN
ulica	Varchar2(30)	NN
nr_budynku	Varchar2(8)	NN
nr_mieszkania	Varchar2(5)	

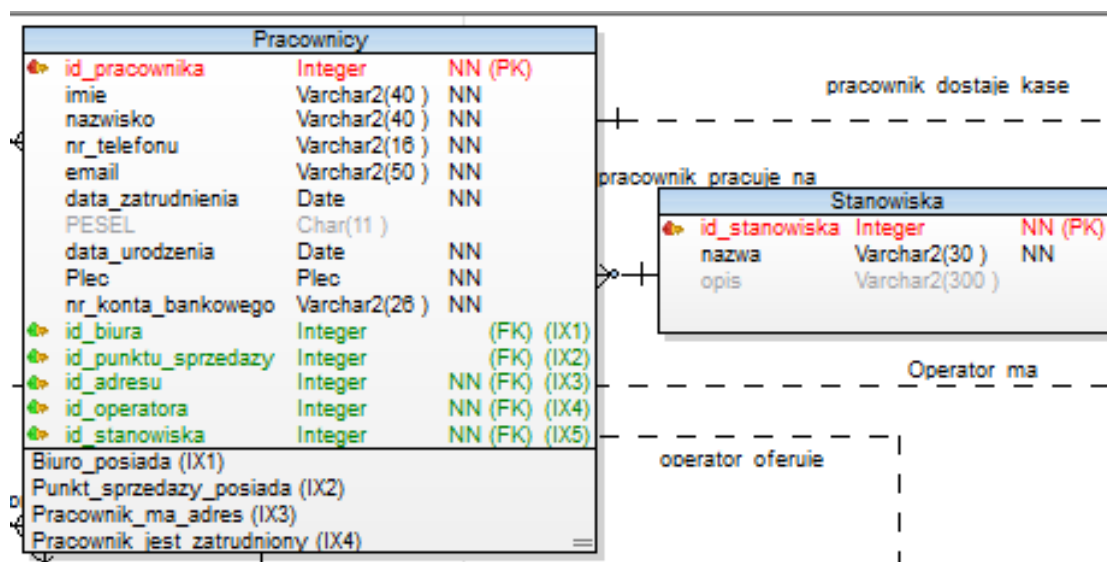
Kolejną wprowadzoną zmianą normalizującą naszą bazę danych było utworzenie encji Model i Marki pojazdów oraz Model i Marki telefonów. Dokonałiśmy wprowadzenia tych relacji słownikowych ponieważ możemy wyobrazić sobie sytuację w której nasz operator posiada wiele pojazdów tej samej marki i/lub modelu jak i nasz operator może oferować ten sam telefon czy też wiele modeli tej samej marki w różnych okresach rozliczeniowych i o różnych cenach.

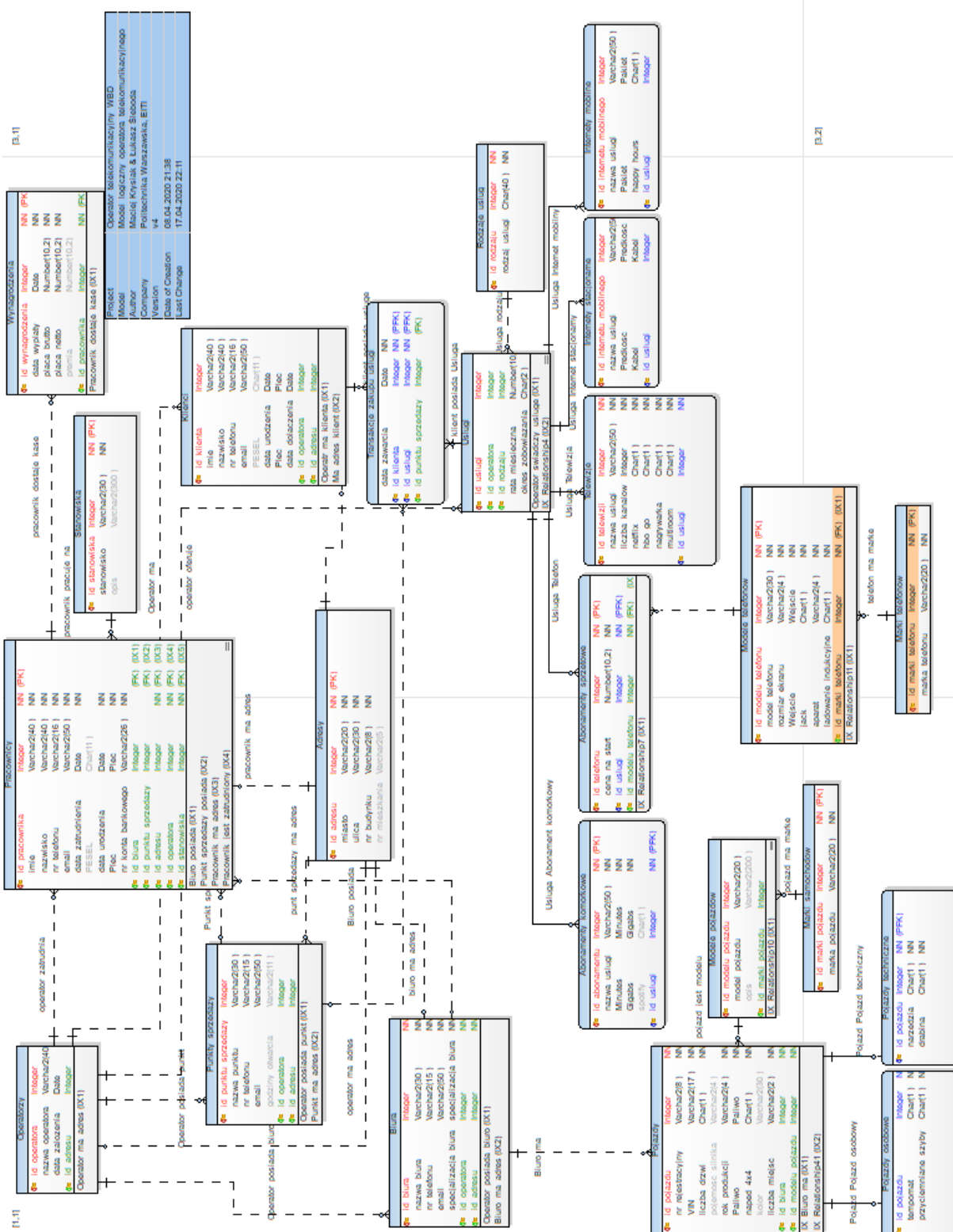
Ostatnią modyfikacją normalizującą bazę danych było przeniesienie atrybutów: Rata i Okres zobowiązania z każdej tabeli usług do nadrzędnej tabeli usług gdyż atrybuty te powtarzały się w każdej z nich, jak i wydzielenie nowego słownika z rodzajami usług który przechowuje rodzaje oferowanych przez nas usług. Oferta naszych usług w przyszłości może ulec poszerzeniu, dlatego nie zdecydowaliśmy się na zastosowanie domeny. Dzięki tym zmianom nadrzędna tabela usług została rozszerzona o informacje o: cenie, okresie trwania, oraz jej rodzaju.

Dodatkowo aby móc rozróżniać pracowników oraz aby być w stanie obsłużyć nasze założenia biznesowe (rozróżnienie pracowników w zależności od widoku użytkownika) wprowadziliśmy nową tabelę ze stanowiskami

4.4 Schemat ER na poziomie modelu logicznego

4.5 Więzy integralności

Na etapie modelu logicznego nie posiadamy już pól segmentowych a jedynie atomowe.

Większość pól posiada zaznaczoną wartość NOT NULL.

4.6 Proces denormalizacji – analiza i przykłady

Braliśmy pod uwagę umieszczenie atrybutu stanowisko w encji Pracownika lub utworzenie oddzielnej encji Stanowisko. Postawiliśmy na drugie rozwiązanie pomimo iż spowolni to proces wylistowania wszystkich pracowników jednak zdecydowanie uprości operacje zmiany nazwy stanowiska na którym zatrudnionych będzie prawdopodobnie kilkaset osób.

Rozważaliśmy również pozostawienie Modelu i Marki jako atrybuty Pojazdu oraz Telefonu tak jak było to zrobione na etapie modelu conceptualnego jednak zdecydowaliśmy się na wydzielenie ich jako dwie Osobne encje (oddzielnie dla Pojazdu i Telefonu)

Z powyższych przykładów wynika, iż nie zdecydowaliśmy się na przeprowadzenie procesu demoralizacji w naszej bazie danych.

5. Model fizyczny

5.1 Projekt transakcji i weryfikacja ich wykonalności

- Zakup usługi

Do zawarcia transakcji zakupu usługi oferowanej przez operatora potrzebny jest klient. Może, lecz nie musi uczestniczyć pracownik (zakup może zostać dokonany przez Internet lub w punkcie).

- Podgląd wynagrodzenia pracownika

Potrzebne zasoby: Pracownicy, Wynagrodzenia

- Podgląd danych technicznych pojazdu

Potrzebne zasoby: Biura, Pojazdy, Modele_pojazdów, Marki_pojazdów

- Podgląd danych klienta

Potrzebne zasoby: Klient

- Podgląd danych usługi Abonamentu komórkowego

Potrzebne zasoby: Rodzaje usług, Usługi, Abonamenty_komórkowe

5.2. Strojenie bazy danych

- **Podgląd klientów operatora**

```
CREATE INDEX OPERATR_MA_KLIENTA ON KLIENCI (ID_OPERATORA)
```

- **Podgląd pracowników operatora**

```
CREATE INDEX PRACOWNIK_JEST_ZATRUDNIONY ON PRACOWNICY (ID_OPERATORA)
```

- **Podgląd pracowników biura i punktu sprzedaży**

```
CREATE INDEX BIURO_POSIADA ON PRACOWNICY (ID_BIURA)
```

```
CREATE INDEX PUNKT_SPRZEDAZY_POSIADA ON PRACOWNICY  
(ID_PUNKTU_SPRZEDAZY)
```

- **Podgląd wynagrodzenia pracownika**

```
CREATE INDEX PRACOWNIK_DOSTAJE_KASE ON WYNAGRODZENIA (ID_PRACOWNIKA)
```

- **Podgląd usług oferowanych przez operatora**

```
CREATE INDEX OPERATOR_SWIADCZY_USLUGE ON USLUGI (ID_OPERATORA)
```

5.3 Skrypt SQL zakładający bazę danych

Skrypt tworzący bazę danych znajduje się w załączniku w formie pliku txt.

5.4 Przykłady zapytań i poleceń SQL odnoszących się do bazy danych

Skrypt zapętlający bazę danych przykładowymi danymi znajduje się w załączniku w formie pliku txt.

5.4.1 Wyświetlenie punktów sprzedaży znajdujących się w Warszawie

```
SELECT p.nazwa_punktu, p.nr_telefonu, p.email, a.miasto, a.ulica, a.nr_budynku FROM
PUNKTY_SPRZEDAZY p
JOIN ADRESY a ON a.id_adresu = p.id_adresu
JOIN OPERATORZY o ON o.id_operatora = p.id_operatora
WHERE a.miasto = 'Warszawa' AND o.nazwa_operatora = 'Orange'
```

NAZWA_PUNKTU	NR_TELEFONU	EMAIL	MIASTO	ULICA	NR_BUDYNKU
1 Detal Marszałkowska Wawa	602876362	marszalkowska.detal@orange.pl	Warszawa	Marszałkowska	25

5.4.2 Wyświetlenie usług, z których korzysta klient

```
SELECT k.imie, k.nazwisko, r.rodzaj_uslugi, u.rata_miesieczna, u.okres_zobowiazania
FROM TRANSAKCJE_ZAKUPU_USLUGI t
JOIN USLUGI u ON t.id_uslugi=u.id_uslugi
JOIN RODZAJE_USLUG r ON r.id_rodzaju=u.id_rodzaju
JOIN KLIENCI k ON k.id_klienta = t.id_klienta
WHERE k.nazwisko = 'Skrzypek' and k.imie = 'Stanisław'
```

	IMIE	NAZWISKO	RODZAJ_USLUGI	RATA_MIESIECZNA	OKRES_ZOBOWIAZANIA
1	Stanisław	Skrzypek	ABONAMENTY_KOMORKOWE	29	24
2	Stanisław	Skrzypek	INTERNETY_STACJONARNE	49	24

5.4.3 Wyświetlenie listy pracowników biura

```
SELECT p.imie, p.nazwisko, p.data_zatrudnienia, p.data_urodzenia, p.PESEL,
s.stanowisko
FROM PRACOWNICY p
JOIN STANOWISKA s ON s.id_stanowiska = p.id_stanowiska
JOIN BIURA b ON b.id_biura = p.id_biura
WHERE b.nazwa_biura='Centrum Zarządzania Usługami'
```

	IMIE	NAZWISKO	DATA_ZATRUDNIENIA	DATA_URODZENIA	PESEL	STANOWISKO
1	Lukasz	Sleboda	20/02/03	99/02/03	99020358473	Dyrektor Biura
2	Maciej	Krysiak	20/02/02	99/02/02	99020258473	Specjalista - programista

5.4.4 Wyświetlenie samochodów trzydrzwiowych

```
SELECT p.nr_rejestracyjny, p.liczba_drzwi, m.model_pojazdu, s.marka_pojazdu FROM
POJAZDY p
JOIN MODELE_POJAZDOW m ON m.id_modelu_pojazdu=p.id_modelu_pojazdu
JOIN MARKI_SAMOCODOW s ON s.id_marki_pojazdu=m.id_marki_pojazdu
JOIN BIURA b ON b.id_biura=p.id_biura
WHERE p.liczba_drzwi = '3' AND b.nazwa_biura='Centrum Zarządzania Usługami'
```

	NR_REJESTRACYJNY	LICZBA_DRZWI	MODEL_POJAZDU	MARKA_POJAZDU
1	WY47382	3	A3	Audi
2	WY99853	3	M3	BMW

5.4.5 Wyświetlanie sumy wynagrodzeń każdego pracownika pracującego w danym biurze

```
SELECT p.nazwisko, p.imie,
SUM(w.placa_netto) AS suma_wynagrodzen
FROM PRACOWNICY p, WYNAGRODZENIA w, BIURA b
WHERE w.id_pracownika = p.id_pracownika AND b.id_biura=p.id_biura AND
b.nazwa_biura='Centrum Zarządzania Usługami'
GROUP BY p.nazwisko, p.imie;
```

	NAZWISKO	IMIE	SUMA_WYNAGRODZEN
1	Krysiak	Maciej	10839
2	Sleboda	Lukasz	15000

5.5 Bibliografia

- Slajdy wykładowe przedmiotu „WBD” autorstwa Dr inż. Marcina Kowalczyka.
- Wiedza pozyskana na zajęciach Projektowych.
- Filmy instruktażowe ze strony ORACLE - <https://www.oracle.com/pl/database/technologies/appdev/sql-developer.html>